

LEWIATAN

Warszawa, 19 sierpnia 2020 r.

KL/387/273/DG/2020

Pan

Michał Kurtyka
Minister Klimatu

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z toczącym się procesem legislacyjnym projektu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w załączeniu przesyłam stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

member of **BUSINESSEUROPE**

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Rozporządzenie wprowadza szereg zmian w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Wśród najważniejszych należy wskazać:

- określenie definicji pojęcia “instalacja” w odniesieniu do zakładów przetwarzania odpadów;
- obowiązek rozładunku i przetwarzania odpadów w obiektach zamkniętych;
- doprecyzowanie rodzajów odpadów klasyfikowanych jako odpady o kodzie ex 19 12 12;
- dopuszczenie możliwości wydzielenia frakcji podsitowej odpadów o wielkości do 20 mm;
- dopuszczenie możliwości powstania z odpadów poddanych mechanicznemu przetworzeniu, odpadów, które nie ulegają biologicznemu rozkładowi;
- możliwość prowadzenia procesu mechanicznego przetwarzania odpadów takich jak: 20 01 – Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (z wyłączeniem 15 01), 20 02 03 – Inne odpady nieulegające biodegradacji, ex 20 03 02 – Odpady z targowisk nieulegające biodegradacji oraz 15 01 – Odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi) przez ich doczyszczanie oraz rozsortowywanie;
- doprecyzowano możliwości zagospodarowania odpadów o kodzie 19 12 10 powstających w procesie mechanicznego przetwarzania odpadów.

Część z proponowanych zmian może mieć istotny wpływ na funkcjonowanie instalacji wykorzystujących odpady pochodzące z przetworzenia odpadów komunalnych w celu odzysku ciepła oraz produkcji energii elektrycznej (ang. *Waste-to-Energy Plants - WTE*), a w szczególności odpady o kodzie 19 12 10 (odpady palne – RDF) oraz o kodzie ex 19 12 12 (frakcja podsitowa o ziarnach wielkości 0-8 mm).

Projektowane przepisy mogą także w znaczący sposób ograniczyć strumienie odpadów możliwych do stosowania jako paliwo alternatywne w zakładach wytwórczych (np. w przemyśle cementowym, który jest liderem w stosowaniu paliw pochodzących z odpadów w procesach produkcyjnych). Tym samym ograniczenie takie może powodować zmniejszenie strumienia odpadów podlegających odzyskowi, co będzie stanowić naruszenie zasady hierarchii postępowania z odpadami wynikającej zarówno z legislacji na poziomie unijnym, jak i krajowym.

Wśród najistotniejszych zmian należy wskazać:

1. **Doprecyzowanie rodzajów odpadów klasyfikowanych jako odpady o kodzie ex 19 12 12, z podziałem na frakcję podsitową (o podstawowej wielkości 0-80 mm) i nadsitową. Powyższe może mieć wpływ**

na wydane do tej pory decyzje środowiskowe, pozwolenia zintegrowane oraz pozwolenia dotyczące gospodarowania odpadami, z uwagi na wprowadzenie szczegółowych regulacji w zakresie przetwarzania frakcji podsitowej. Projekt nie zawiera przepisów przejściowych w tym zakresie, trudno zatem stwierdzić, czy dotychczas wydane pozwolenia w zakresie przetwarzania frakcji podsitowej zachowują moc, czy też będą wymagały aktualizacji. Konieczność zmiany decyzji administracyjnych dla wszystkich instalacji MBP, a także dla instalacji prowadzących dalsze przetwarzanie wytworzonych w nich odpadów, to dodatkowe, nieuzasadnione obciążenie organów administracji publicznej.

2. **Możliwość termicznego przekształcenia frakcji podsitowej pochodzącej z obróbki mechanicznej (odpady o kodzie ex 19 12 12) jedynie w spalarni odpadów.** Zgodnie z proponowanymi zmianami frakcja podsitowa (biodegradowalna) pochodząca z mechanicznej obróbki odpadów komunalnych, jeżeli nadaje się do termicznego przekształcenia, będzie mogła zostać przetworzona wyłącznie w spalarni odpadów. Natomiast niezgodne z treścią Projektu będzie wykorzystanie takich odpadów we współspalarniach odpadów, w szczególności w cementowniach lub w innych instalacjach wykorzystujących odpady jako paliwo alternatywne do produkcji energii i odzysku ciepła (instalacje WTE). Jedynie odpady o kodzie ex 19 12 12 stanowiące frakcję podsitową powstałe w wyniku procesu biologicznego suszenia będą mogły zostać wykorzystane jako paliwo alternatywne. Wobec powyższego proponuje się następujące brzmienie § 5 ust. 1 Projektu przy zastosowaniu nomenklatury z art. 35b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach:

„5. 1. Frakcja podsitowa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 11 lit. a oraz ust. 2, o ile nie jest przeznaczona do termicznego przekształcenia w instalacjach przeznaczonych do termicznego przetwarzania odpadów komunalnych lub odpadów z przetwarzania odpadów komunalnych, wymaga zastosowania procesu biologicznego przetwarzania odpadów, który stanowi proces prowadzony w warunkach tlenowych lub beztlenowych, z udziałem mikroorganizmów, w wyniku którego następuje zmiana właściwości fizycznych, chemicznych lub biologicznych tej frakcji.

3. **Ograniczenie sposobów przetwarzania odpadów o kodzie 19 12 10 powstałych w procesie mechanicznego przetwarzania odpadów.** Odpady o kodzie 19 12 10 pochodzące z mechanicznego przetworzenia odpadów komunalnych, mogą być przetworzone termicznie jedynie w spalarniach odpadów. Przekazanie takich odpadów do współspalarni odpadów lub innej instalacji wykorzystującej proces termicznego przekształcania odpadów będzie niezgodne z Projektem. Niezrozumiałe, z punktu widzenia zasady efektywnego gospodarowania odpadami oraz zasobami naturalnymi, jest ograniczenie możliwości stosowania odpadów pozyskanych w procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w postaci paliwa alternatywnego o kodzie 19 12 10 wyłącznie do spalarni odpadów, zamykając możliwość ich przetwarzania w innych rodzajach instalacji prowadzących procesy współspalania odpadów. Już w chwili obecnej sam tylko sektor cementowy poddaje termicznemu przetwarzaniu ok. 1,5 mln ton odpadów w skali roku. Prowadzący

ww. instalacje ponieśli ogromne koszty inwestycyjne w celu dostosowania technologii do współspalania paliwa, co z kolei przekłada się pozytywnie na wielorakie efekty ekologiczne. Zastosowanie odpadów w zastępstwie węgla nie tylko pozwala zaoszczędzić cenne zasoby paliwa kopalnego, ale również z uwagi na zawartość biomasy w odpadach, umożliwia ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Przedmiotowy zapis ma charakter dyskryminujący, gdyż prowadzi do wyeliminowania z możliwości wykorzystania frakcji 19 12 10 pewnej grupy podmiotów, mimo iż prowadzą one analogiczne procesy termicznego przekształcania co spalarnie. Brzmienie § 4 ust. 8 stoi w sprzeczności z intencją ustawodawcy wskazaną w Uzasadnieniu do Projektu, a której myślą przewodnią jest m.in. podniesienie konkurencyjności instalacji na rynku i tym samym obniżenie cen przetwarzania odpadów komunalnych. Zaproponowane rozwiązanie może skutecznie zniweczyć możliwość osiągnięcia tego celu, jako że zmniejszenie ilości podmiotów przetwarzających odpady ograniczy konkurencję w tym segmencie co, zgodnie z prawem popytu i podaży, spowoduje wzrost cen.

Wobec powyższego proponuje się następujące brzmienie § 4 ust. 8 Projektu przy zastosowaniu nomenklatury z art. 35b ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r o odpadach:

„8. Odpady powstałe w procesie mechanicznego przetwarzania odpadów, o którym mowa w ust. 1, klasyfikowane jako odpady o kodzie 19 12 10, są stosowane w procesie odzysku R1 albo unieszkodliwiania D10 w instalacjach przeznaczonych do termicznego przetwarzania odpadów komunalnych lub odpadów z przetwarzania odpadów komunalnych”.

4. **Możliwość termicznego przekształcania odpadów o kodzie 19 12 10 oraz ex 19 12 12 (frakcja podsitowa) w instalacjach innych niż spalarnia odpadów, jedynie w przypadku wytworzenia takich odpadów w procesie suszenia biologicznego.** Zgodnie z Projektem, odpady o kodzie 19 12 10 będą mogły zostać poddane procesom odzysku R1 oraz unieszkodliwiania D10 jedynie w przypadku, gdy takie odpady zostaną wytworzone w procesie biologicznego suszenia. W przypadku odpadów o kodzie ex 19 12 12 (frakcja podsitowa), również poza spalarnią odpadów przetworzona będzie mogła zostać tylko część ta część odpadów, która zostanie wytworzona w procesie biologicznego suszenia. W związku z powyższym proponuje się następujące brzmienie § 6 ust. 1 :

„§ 6. 1. Frakcja podsitowa, o ile nie jest przeznaczona do składowania, jest termicznie przekształcana w instalacjach termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów z przetwarzania odpadów komunalnych”.

5. **Brak przepisów przejściowych.** Projekt nie zawiera przepisów przejściowych, które wskazywałyby na to w jaki sposób projektowane przepisy należy stosować do decyzji oraz pozwoleń wydanych przed uchwaleniem Projektu.

Brak wprowadzenia regulacji:

- a. dotyczących zasad utrzymania w mocy lub wprowadzenia niezbędnego okresu przejściowego dla konieczności zmiany wydanych decyzji (co najmniej 12 m-cy), w tym w szczególności w zakresie postępowania z odpadami o kodzie 19 12 10 lub ex 19 12 12 czy uwzględnienia w nich procesów unieszkodliwiania lub odzysku wskazanych w Projekcie;
- b. dotyczących okresu przejściowego dla dostosowania miejsc rozładunku oraz mechanicznego przetwarzania odpadów (obiektów zamkniętych) w instalacji do parametrów wynikających z Projektu; z pewnością negatywnie wpłynie na system przetwarzania odpadów komunalnych lub odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów komunalnych.

Działanie takie jest niezgodne z zasadami techniki legislacyjnej, zasadą trwałości decyzji oraz ochrony praw nabytych.

Z perspektywy funkcjonowania Instalacji MBP warto zwrócić uwagę na:

1. **Możliwość rozładunku i przetwarzania odpadów tylko w obiektach zamkniętych. Obciążenie prowadzących instalacje kosztami dostosowania obiektów do nowych regulacji.** Projekt rozporządzenia wprowadza obowiązek rozładunku i przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w zamkniętych obiektach. Obiekty te mają być wyposażone w szczelne podłoże zapobiegające przedostawaniu się odcieków do środowiska, a także w urządzenia wentylacyjne oraz ograniczające przedostawanie się pyłów do powietrza, co ma na celu ograniczenie emisji do środowiska, w tym ograniczenie uciążliwości zapachowych. Projektowana zmiana wymusza poniesienie kosztów przez zarządzających instalacjami do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w związku z koniecznością dostosowania się do wymagań określonych w rozporządzeniu. Jak podano w uzasadnieniu projektu rozporządzenia - koszt wybudowania obiektu o wymiarach blisko 5 tys. m² oszacowano na ok. 4 mln zł (bez kosztu projektu), w tym koszt instalacji wentylacyjnej - 400 000 zł, koszt posadzki - 200 000 zł oraz koszt instalacji do oczyszczania gazów - 100 000 zł. Opublikowany Projekt nie zawiera przepisów przejściowych, w związku z czym nie wiadomo, jaki czas na dostosowanie instalacji będą mieli prowadzący istniejące instalacje. Przedmiotowe rozporządzenie jest kolejną regulacją destabilizującą warunki prowadzenia działalności w obszarze gospodarki odpadami w Polsce w ostatnich latach. Brak ciągłości prawnej oraz częsta konieczność dostosowywania instalacji do zmieniających się wymogów, skutkuje olbrzymimi niuzasadnionymi kosztami oraz uniemożliwia skuteczne planowanie i realizację przedsięwzięć z zakresu gospodarowania odpadami.
2. **Wątpliwości co do możliwości biologicznego przetwarzania frakcji podsitowej, wytworzonej w procesie mechanicznym w odrębnej instalacji.** W Uzasadnieniu do Projektu wskazano, że Projekt zawiera przepis umożliwiający biologiczne przetwarzanie frakcji podsitowej, wytworzonej w procesie mechanicznym w odrębnej instalacji. Niestety taka możliwość nie wynika z żadnego z przepisów

zawartych w samym Projekcie. Na kolejnych etapach procesu legislacyjnego powyższa rozbieżność powinna zostać usunięta, odpowiednio poprzez dodanie przepisu, który wprost będzie zezwalał na biologiczne przetwarzanie frakcji podsitowej wytworzonej w procesie mechanicznym w odrębnej instalacji.

3. Pozytywnie należy traktować w stosunku do rozporządzenia z roku 2012 rozszerzenia grupy wytwarzanych odpadów w § 4 ust 4 o odpady budowlane z grupy 17 01.
4. Zwracamy uwagę na sklasyfikowanie procesu mechanicznego sortowania odpadów zmieszanych jako procesu unieszkodliwiania D13. Nie różni się on w swej istocie od procesów sortowania odpadów selektywnie zbieranych, gdzie pozostawiono do tej pory stosowany proces odzysku R12. To proces stojący niżej w hierarchii postępowania z odpadami niż procesy odzysku. Takie ujęcie mogłoby błędnie wskazywać, że większość odpadów wytworzonych w części mechanicznej skierowana będzie później do procesów unieszkodliwiania. Natomiast w przypadku instalacji wytwarzających paliwa alternatywne (19 12 10) odpady kierowane są do dalszego przetworzenia w procesie odzysku R1 w instalacjach współpalających paliwa alternatywne, w szczególności w cementowniach. Taki zapis nie tylko godzi w obowiązującą w prawie unijnym hierarchię postępowania z odpadami, lecz spowoduje konieczność zmiany wielu wydanych do tej pory pozwoleń zintegrowanych. To z kolei dostarczy dodatkowych nieuzasadnionych obciążeń zarówno dla prowadzących instalacje, jak i dla administracji publicznej (co nie zostało uwzględnione w przedstawionej Ocenie Skutków Regulacji).
5. W stosunku do rozporządzenia z 2012 r. odpady stabilizatu po przesianiu na sicie 20mm są klasyfikowane jako ex 19 05 99 a nie jak dotychczas 19 05 03, co umożliwiało ich wykorzystanie w procesie rekultywacji na składowiskach. Teraz nie będzie to możliwe – kod ex 19 05 99 nie jest dopuszczony do takiego wykorzystania.

Konfederacja Lewiatan, KL/387/273/DG/2020

